

คณะกรรมการการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

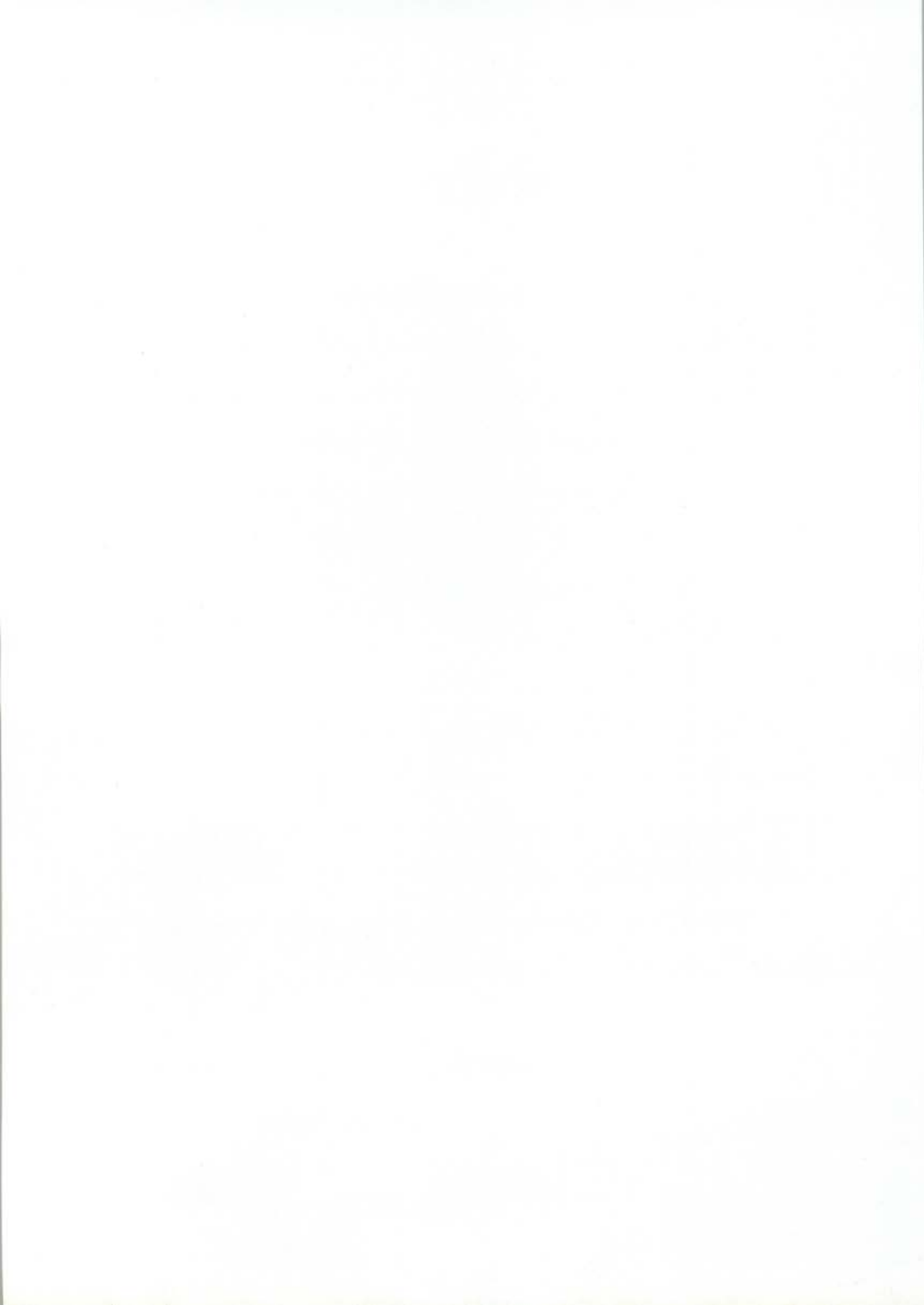
หนังสือเรื่อง “คณะกรรมการธิการ” จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคณะกรรมการให้แก่ผู้สนใจทั่วไป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของคณะกรรมการ จุดเริ่มต้นของระบบกรรมการธิการไทย ประเภทของคณะกรรมการ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ การดำเนินงาน การประชุม การลงมติ ประธานและเลขานุการของที่ประชุม รวมทั้งการดำเนินกิจการอื่น ๆ การพ้นจากตำแหน่ง การตั้งคณะอนุกรรมการ และประโยชน์และความจำเป็นของการมีคณะกรรมการ

คณะกรรมการนับเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันนิติบัญญัติ รวมทั้งทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบและศึกษาเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา อันเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน บทบาทของกรรมการธิการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านตามสมควร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิงหาคม ๒๕๕๑

สารบัญ

บทนำ	๗
ความหมายของคณะกรรมการ	๙
จุดเริ่มต้นของระบบกรรมการไทย	๑๒
ประเภทของคณะกรรมการ	๑๕
๑. คณะกรรมการสามัญประจำสภา	๑๕
๒. คณะกรรมการวิสามัญ	๓๗
๓. คณะกรรมการร่วมกัน	๔๒
๔. คณะกรรมการเต็มสภา	๔๔
๕. คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา	๔๕
๖. คณะกรรมการตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญ	๔๗
ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	๔๙
การดำเนินงานของคณะกรรมการ	๕๐
● การประชุมคณะกรรมการ	๕๑
การลงมติ	๕๔
ประธานของที่ประชุม	๕๔
เลขานุการของที่ประชุม	๕๕
● การดำเนินกิจการอื่น ๆ	๕๕

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ๕๖

การตั้งคณะอนุกรรมการ ๕๗

ประโยชน์และความจำเป็นของการมีคณะกรรมการ ๕๘

บทสรุป ๖๒

บทนำ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นสถาบันนิติบัญญัติ มีหน้าที่หลักในการกำหนดระเบียบกฎหมาย การอยู่ร่วมกันของสังคม ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารและอื่น ๆ อันเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน โดยในทางปฏิบัติการดำเนินบทบาทดังกล่าวโดยผ่านสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด เป็นกระบวนการที่ใช้เวลานาน เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก ดังนั้นการแสดงบทบาทหน้าที่ของรัฐสภา จึงกระทำโดยอาศัยองค์ประกอบซึ่งเป็นกลไกในการดำเนินงานของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการ

กรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต่างก็ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในด้านการตรากฎหมาย และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน คณะกรรมการ จึงนับเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยมีอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการ สามัญประจำแต่ละสภา คณะกรรมการวิสามัญ คณะ กรรมการร่วมกัน คณะกรรมการเต็มสภา และคณะ กรรมการร่วมกันของรัฐสภา เพื่อให้กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แล้วรายงานต่อ สภานั้น ๆ นอกจากนี้วุฒิสภายังมีอำนาจในการแต่งตั้ง คณะกรรมการตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญเพื่อทำ หน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรม ทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง ตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง
ปีที่พิมพ์
จำนวนหน้า
พิมพ์ครั้งที่ ๑
จัดทำโดย

คณะกรรมการ

สิงหาคม ๒๕๕๐
๖๔ หน้า
จำนวนพิมพ์ ๓๐,๐๐๐ เล่ม
กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
อาคารธนาคารทหารไทย สาขาพญาไท ชั้น ๕ C
ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๑๘-๒๐, ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๒๒
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๒๑

พิมพ์ข้อมูล
ข้อมูล/
พิสูจน์อักษร
ศิลปกรรม/
ออกแบบปก

อำไพ กันเกษแก้ว
อรทัย แสนบุตร
จุฬีวรรณ เต็มผล
มานะ เรืองสอน

พิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
อาคารธนาคารทหารไทย สาขาพญาไท ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทร. ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๐๔

ความหมายของคณะกรรมการธิการ

กรรมาธิการ คือ บุคคลที่สภาแต่งตั้งขึ้นประกอบเป็นคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณากฎหมายหรือกระทำกิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา

Kenenth Bradshaw และ David Pring ได้ให้นิยามคำว่า คณะกรรมาธิการไว้ว่า คณะกรรมาธิการเสมือนกับเป็นเครื่องมือของสภา โดยผลการดำเนินงานของคณะกรรมการจะถูกนำมาพิจารณาอย่างเหมาะสม และการพิจารณาของคณะกรรมการมักจะได้แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลัง และการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาล

วิชฌู เครื่องาม ได้ให้ความหมายคณะกรรมการ (Committee) ไว้ว่า หมายถึง คณะบุคคลซึ่งประกอบเข้าด้วยกันเพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญให้แก่สภา โดยอาจเรียกได้ว่าเป็นสภาเล็ก (little legislature) ในสภาใหญ่

การที่ต้องมีกรรมการก็เพื่อต้องการจะแบ่งเบาภาระของสภานั้นเอง เพราะงานในภารกิจมีขอบเขตกว้างขวางและลึกซึ้งละเอียดอ่อน ยากที่องค์กรนิติบัญญัติจะปฏิบัติหน้าที่โดยพร้อมเพรียงกันได้

โดยทั่วไปแล้ว กรรมการ (members of Committee) คือบุคคลที่สภาแต่งตั้งขึ้นประกอบเป็นคณะกรรมการเพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา ดังนั้น จึงทำให้เห็นภาพว่าคณะกรรมการคือองค์กรเล็ก ๆ หรือคณะทำงานในสภาซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่มาของคณะกรรมการโดยทั่วไปจะถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ได้บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการวิสามัญไว้ในมาตรา ๑๕๘ และคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๔๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๔๙ และคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๗๕ เป็นต้น

ประเทศที่ใช้ระบบสองสภา คือ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา คณะกรรมาธิการจะประกอบด้วยคณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมาธิการของวุฒิสภา เช่น ระบบกรรมาธิการในรัฐสภาของอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ไทย เป็นต้น ส่วนประเทศที่ใช้ระบบสภาเดียวก็จะมีระบบคณะกรรมาธิการของสภานั้นเพียงสภาเดียว เช่น ระบบคณะกรรมาธิการในรัฐสภาของสาธารณรัฐเกาหลี นอร์เวย์ เดนมาร์ก เป็นต้น

โดยภาพรวมแล้ว ความหมายของคณะกรรมาธิการในประเทศต่าง ๆ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันในหลักการ แต่จะมีข้อแตกต่างกันในรายละเอียดปลีกย่อย เช่น ความเป็นอิสระในการทำงาน อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ จำนวนคณะกรรมาธิการ เป็นต้น กล่าวโดยสรุป คณะกรรมาธิการ คือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาที่ประกอบด้วยบุคคลที่เป็นสมาชิกหรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิก มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในสาขาต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสอบสวน หรือพิจารณาศึกษาเรื่องตามที่สภามอบหมาย เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงเสนอรายงานและข้อเสนอแนะพร้อมด้วยข้อสังเกตต่อสภาเพื่อพิจารณาข้อยุติต่อไป

จุดเริ่มต้นของระบบกรรมาธิการไทย

สำหรับประเทศไทย ได้รับแนวความคิดระบบ
คณะกรรมการมาจากประเทศตะวันตก และได้มีการ
บัญญัติเกี่ยวกับ “คณะกรรมการ” ไว้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ
ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน

หากพิจารณาจุดเริ่มต้นของระบบกรรมาธิการไทย
จะพบว่า ภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เป็นต้นมา รัฐธรรมนูญ
ฉบับแรกของไทย คือ พระราชบัญญัติการปกครองแผ่นดิน
สยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้กำหนดให้รัฐสภามี
สภาเดียว คือสภาผู้แทนราษฎร ประกอบไปด้วยสมาชิก
จำนวน ๗๐ คน มาจากการรับแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน

๒๔๗๕ ได้บัญญัติเกี่ยวกับระบบคณะกรรมการเอาไว้ใน มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ว่า “สภามีอำนาจตั้งอนุกรรมการ เพื่อทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้สอบสวนเรื่องใด เรื่องหนึ่งขึ้น เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อปรึกษาหารือ ตกลงอีกชั้นหนึ่งก็ได้ ประธานอนุกรรมการนั้นเมื่อสภาไม่ได้ ตั้งก็ให้อนุกรรมการเลือกกันเองตั้งขึ้นเป็นประธานได้” อนุกรรมการมีอำนาจเชิญบุคคลใด ๆ มาชี้แจงแสดง ความเห็น อนุกรรมการและผู้ที่เชิญมาได้รับสิทธิในการแสดง ความเห็นตามมาตรา ๒๔ ในการประชุมอนุกรรมการนั้น จะมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า ๓ นาย จึงจะเป็น องค์ประชุมปรึกษาการได้ เว้นแต่อนุกรรมการนั้นจะมี จำนวนตั้งขึ้นเพียง ๓ คน เพื่อมาประชุมแค่ ๒ คน ก็ให้นับ ว่าเป็นองค์ประชุมได้ จะเห็นได้ว่าอำนาจ “อนุกรรมการ” หรือ “กรรมาธิการ” มีอย่างกว้างขวาง โดยจะดำเนินการ พิจารณาหรือสอบสวนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อเสนอต่อสภาก็ได้ และเนื่องจากสภานี้เป็นสภาชั่วคราว จึงไม่ปรากฏว่าได้มีการตราข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภา แต่อย่างใด แต่ได้อนุโลมใช้ข้อบังคับสภากรรมการ องคมนตรีเฉพาะที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติธรรมนูญ การปกครองนี้ไปพลางก่อน

ตามข้อบังคับสภากรรมการองคมนตรี หมวด ๙ และ หมวด ๑๐ ได้กำหนดให้ที่ประชุมสภาเปลี่ยนสภาพเป็น

“อนุกรรมการเต็มสภา” และสภาอาจตั้ง “อนุกรรมการ” ประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ ๓ - ๙ คน ดังนั้น บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกรรมาธิการในขณะนั้น จึงยังไม่ได้กำหนดประเภทของคณะกรรมการไว้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ทางปฏิบัติคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการแบ่งออกได้ ๓ ประเภท คือ

(๑) กรรมาธิการประจำ ซึ่งมีอยู่ ๒ คณะ คือ อนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม และอนุกรรมการร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรจะต้องตั้งกรรมาธิการพิจารณาเป็นครั้งคราวไป เช่น อนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้น

(๒) กรรมาธิการเฉพาะเรื่อง ซึ่งเป็นกรรมาธิการที่ได้จัดตั้งขึ้นมากที่สุด และมักจะตั้งขึ้นเมื่อร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรจะต้องตั้งกรรมาธิการพิจารณาเป็นครั้งคราวไป เช่น อนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พระพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้น

(๓) กรรมาธิการเต็มสภา ในสมัยนั้นเมื่อที่ประชุมสภาต้องการอภิปรายเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ละเอียดยิ่งขึ้น ก็จะเปลี่ยนสถานที่ประชุมสภาเป็นอนุกรรมการเต็มสภา เช่น ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกภาษีสมพัตรศร พระพุทธศักราช ๒๔๗๕

ประเภทของคณะกรรมการ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถจำแนกประเภทของคณะกรรมการตามคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบขึ้นเป็นคณะกรรมการและตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้กระทำ ได้เป็น ๖ ประเภท คือ

๑. คณะกรรมการสามัญประจำสภา คือ กรรมการที่สภาเลือกและตั้งจากบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภาเท่านั้นประกอบเป็นคณะกรรมการและตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภา โดยมีจำนวนและคณะตามความจำเป็นในกิจการของสภานั้น

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕ คณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๑๕ คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตาม

แนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองสิทธิชุมชนในกระบวนการยุติธรรม

(๒) คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบและปรับปรุงการดำเนินกิจการของสภาผู้แทนราษฎร คำร้องเรียน ข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ตลอดจนตรวจสอบรายงานการประชุม พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยรายงานการประชุมลับ และติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(๓) คณะกรรมการกิจการองค์การตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานขององค์การตามรัฐธรรมนูญ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการขององค์การมหาชน และกองทุนต่าง ๆ

(๔) คณะกรรมการกิจการชายแดนไทย มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย

(๕) คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ

(๖) คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหากับนี้สินทุกระดับ ได้แก่ ปัญหานี้สินของประเทศ นี้สินภาคธุรกิจ นี้สินภาคอุตสาหกรรม นี้สินข้าราชการ ตลอดจนนี้สินเกษตรกร

(๗) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต และการตลาด

(๘) คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์นาวี

(๙) คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน

(๑๐) คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค

(๑๑) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ

(๑๒) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาพลักษณ์ของประเทศ รวมทั้งกระทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยซึ่งตั้งถิ่นฐานหรือไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ

(๑๓) คณะกรรมาธิการการตำรวจ มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

(๑๔) คณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงิน งบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

(๑๕) คณะกรรมาธิการการทหาร มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ

(๑๖) คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การแก้ไขปัญหาคูเปอร์ และการพัฒนาการท่องเที่ยว และการกีฬาของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๑๗) คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๑๘) คณะกรรมการการปกครอง มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการและการปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

(๒๐) คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด

(๒๑) คณะกรรมการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและมาตรการการป้องกันภัยธรรมชาติและสาธารณภัย การแจ้งเตือนภัยพิบัติธรรมชาติ รวมทั้งติดตามการให้ความช่วยเหลือและดูแลประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยดังกล่าว

(๒๒) คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการและมาตรการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

(๒๓) คณะกรรมการการพลังงาน มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน และผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน

(๒๔) คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือ ศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสาร มวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริม และเผยแพร่การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีดคิดและวิถีปฏิบัติที่ เป็นประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการ บังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและ ความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและ สื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

(๒๕) คณะกรรมการการการพัฒนาเศรษฐกิจ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชาติ ธุรกิจภาคเอกชน ประชาชน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศ และเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ในสังคมโลกที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย รวมทั้งนโยบาย และแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐ

(๒๖) คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียน การประดิษฐ์หรือการค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

(๒๗) คณะกรรมการการแรงงาน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ รวมทั้งแรงงานไทยในต่างประเทศ

(๒๘) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๒๙) คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้สามารถคุ้มต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทุกประเภท และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้า ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ

(๓๐) คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนาและโบราณสถาน การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย ภูมิปัญญาชาวบ้าน เอกลักษณ์ และแบบวิถีชีวิตไทย

(๓๑) คณะกรรมการการศึกษา มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การพัฒนาการศึกษาของชาติ และการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตย รวมทั้งแนวทางการปรับฐานการเรียนรู้ของประชาชนสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์

(๓๒) คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมไม่น้อยกว่า

สิทธิขั้นพื้นฐาน การสงเคราะห์ดูแลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ในเมืองและชนบท และผู้ด้อยโอกาสในสังคม

(๓๓) คณะกรรมการการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข ในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน

(๓๔) คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการสื่อสาร สารสนเทศ และโทรคมนาคม

(๓๕) คณะกรรมการการอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งศึกษาผลกระทบอันเกิดจากอุตสาหกรรม

หากมีความจำเป็นสภาผู้แทนราษฎรจะตั้งคณะกรรมการสามัญคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญได้ไม่เกิน ๒ คณะ

เมื่อคณะกรรมการสามัญจะดำเนินการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ให้คณะกรรมการสามัญรายงานให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ ในกรณีที่มีการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยคณะกรรมการสามัญหลายคน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภา และประธานคณะกรรมการสามัญที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการสามัญคณะใดพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องนั้น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ส่วนข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการสามัญประจำ

วุฒิสภาขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ วุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คนแต่ไม่เกิน ๑๕ คน และให้มีจำนวน ๒๒ คณะ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการธิการการกีฬา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการกีฬาของชาติ รวมทั้งศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการกีฬาของไทยทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) คณะกรรมการธิการการเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร อาหาร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และธุรกิจ การเกษตร แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการพัฒนาการเกษตร อาหาร การสหกรณ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า การพาณิชย์นาวี และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน สถาบันการเงินของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) คณะกรรมการการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา

สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้ง ภาพลักษณ์ของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) คณะกรรมการการทหาร มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง การปกป้องผลประโยชน์ ของชาติ การพัฒนาประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) คณะกรรมการการท่องเที่ยว มีอำนาจ หน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของ การพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๘) คณะกรรมการการปกครอง มีอำนาจ หน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร ราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการปกครองรูปแบบพิเศษ การพัฒนาระบบราชการ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่าย

ปกครอง การกระจายอำนาจ พิจารณาศึกษานโยบายในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๙) คณะกรรมการการพลังงาน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน การแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การศึกษาผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาคอปรรรคจากการจัดหาและการใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเมืองและการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) คณะกรรมการการพัฒนาลังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศและนานาชาติ และองค์กรปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การคุ้มครองและดูแลผู้ยากไร้ การพัฒนาลังคม การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล การสร้างหลักประกันความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรม กระบวนการยุติธรรม การตำรวจ อัยการ และราชทัณฑ์ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันและรักษา

ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ ทั้งในและนอกระบบ แรงงานไทยในต่างประเทศ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ การให้สวัสดิการ การประกันสังคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๔) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การสื่อสารสาธารณะ โทรคมนาคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๕) คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนา การอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์และการสืบสานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้าน การส่งเสริม

ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม เอกลักษณ์และ
อัตลักษณ์ไทย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๖) คณะกรรมการการศึกษา มีอำนาจหน้าที่
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา
การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติ
การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชน โดยคำนึงถึง
ความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึง เน้นความเป็น
เลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ
ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
และความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา
และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๗) คณะกรรมการการสาธารณสุข มีอำนาจ
หน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข
การพัฒนาระบบสุขภาพ การบริการสาธารณสุขที่
เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยรวมถึงการรักษาพยาบาล
การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟู การส่งเสริม
สุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง

(๑๘) คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาปัญหา การใช้ การป้องกัน การแก้ไข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๐) คณะกรรมการศึกษา ตรวจสอบเรื่อง การทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาศึกษา และตรวจสอบเรื่อง การกระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ

ในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน และศึกษาเรื่อง
ใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และอื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้อง

(๒๑) คณะกรรมการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราช
บัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง
ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม การส่งเสริม พัฒนา
เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๒) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิ
เสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือ
ศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและ
การประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และ
องค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำ
หรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อน
ของผู้บริโภค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมีความจำเป็นหรือเห็นสมควรวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ ๑ ครั้ง สำหรับสมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาจะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นอีกมิได้

การสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๓๐ คน และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการสามัญ ตามแบบที่คณะกรรมการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการในคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกตั้งคณะกรรมการสภาสามัญประจำวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับ การพิจารณาจากคณะกรรมการสภาสามัญ

เมื่อสมาชิกที่มาจากการสรรหาหรือการเลือกตั้ง ชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ ให้มีการดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสภาสามัญประจำวุฒิสภาใหม่ทั้งหมด

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่าง คณะกรรมการสภาสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่าง ๆ ที่อาจมี ความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทำให้ เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสภาสามัญประจำวุฒิสภา ในแต่ละคณะดังกล่าว นัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณา หาข้อยุติ และหากไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้เสนอเรื่อง ต่อวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาตั้งคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาเฉพาะกรณีนั้นต่อไป

๒. คณะกรรมการวิสามัญ หมายถึง กรรมการ ที่สภาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภา นั้นมีจำนวนตามที่ที่ประชุมสภากำหนดประกอบเป็นคณะ กรรมการ สภาจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นในกรณี ที่สภาพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลและความจำเป็นในกิจการ ของสภา ซึ่งไม่อยู่ในขอบข่ายของคณะกรรมการสภาสามัญ คณะใดคณะหนึ่งหรือเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกับขอบข่าย

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการสามัญหลายคณะ ควรจะได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีความรู้และผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะ หรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการวิสามัญก็จะสิ้นสภาพไป

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

นอกจากนี้ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ยังให้อำนาจสภาผู้แทนราษฎรในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ รวมทั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอและที่มีสาระสำคัญ

เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือ
ผู้ทุพพลภาพ เป็นต้น

อนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
กำหนดให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการ
วุฒิสภาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภาหรือ
รองประธานวุฒิสภาที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธาน
คณะกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการวิสามัญประจำ
วุฒิสภา ทุกคณะ ๆ ละ ๑ คน สมาชิกที่ประชุมวุฒิสภา
เลือกตั้งเป็นคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุม
วุฒิสภา ข้อ ๘๑ อีกไม่เกิน ๗ คน และเลขาธิการวุฒิสภา
เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใด
ตามที่วุฒิสภามอบหมายหรือตามที่ประธานวุฒิสภา
มอบหมาย

(๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของ
วุฒิสภา

(๓) กระทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่
ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของวุฒิสภา

(๔) ประสานงานระหว่างวุฒิสภากับสภาผู้แทน
ราษฎร คณะรัฐมนตรี องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และ
หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของวุฒิสภา

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการสามัญ ประจำวุฒิสภาทุกคณะและสมาชิก เกี่ยวกับการพิจารณา รายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุม วุฒิสภาเลือกตั้งเป็นกรรมการสามัญ หรือกรรมการ วิสามัญตามข้อ ๘๑ หรือข้อ ๑๐๒ แล้วแต่กรณี เพื่อให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นธรรม

(๖) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของวุฒิสภา

(๗) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของ ราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการคณะต่าง ๆ หรือ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของวุฒิสภา

(๙) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการพัฒนา ระบบงานวุฒิสภาและการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของ วุฒิสภา

(๑๐) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการกำหนด รายละเอียดของงบประมาณและการแปรญัตติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีในส่วนของวุฒิสภาและสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา

(๑๑) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการจัด สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา

คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา

การเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญของวุฒิสภานั้น ให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน

ทั้งนี้ ในการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เสนอรายชื่อได้ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ส่วนการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้ตั้งจากผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากวุฒิสภามีได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

๓. คณะกรรมาธิการร่วมกัน หมายถึง กรรมาธิการที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาปัญหาร่วมกัน อันประกอบด้วยบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งจำนวนกรรมาธิการร่วมกันมาให้วุฒิสภาทราบ ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการเพื่อให้วุฒิสภที่ตั้งกรรมาธิการร่วมกันทำหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วก็จะสิ้นสภาพไปเช่นเดียวกับคณะกรรมการวิสามัญ และเมื่อพิจารณาเสร็จจะต้องรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง หากสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป แต่หากสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้ก่อน

ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แต่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้แต่ละสภาตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างนั้น และดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

คณะกรรมการธิการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้

๔. คณะกรรมการเต็มสภา หมายถึง คณะกรรมการที่ประกอบด้วยสมาชิกทุกคนในที่ประชุมสภาเป็นกรรมการ โดยประธานของที่ประชุมทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการ

คณะกรรมการเต็มสภาจะเกิดขึ้นในกรณีของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ ชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ซึ่งจะกระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอญัตติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติ หรือเมื่อสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติในที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน และที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

๕. คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ทั้งนี้ กรรมาธิการซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกของแต่ละสภาจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา กรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภามีหน้าที่พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภามอบหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ ดังนี้

(๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๙

(๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑

(๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ ตามมาตรา ๒๒

(๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๓

(๕) การมีมติให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องอื่นในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติได้ตามมาตรา ๑๒๗

(๖) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๗

(๗) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๘

(๘) การตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาตาม
มาตรา ๑๓๗

(๙) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราช
บัญญัติตามมาตรา ๑๔๕

(๑๐) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามมาตรา ๑๕๑

(๑๑) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่าง
รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๓
วรรคสอง

(๑๒) การแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๗๖

(๑๓) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๗๙

(๑๔) การให้ความเห็นชอบในการประกาศ
สงครามตามมาตรา ๑๘๙

(๑๕) การรับฟังคำชี้แจงและการให้ความ
เห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐

(๑๖) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตาม
มาตรา ๒๙๑

นอกจากนี้ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญ ว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด หากสภาผู้แทนราษฎรมิมีความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็น คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

๖. คณะกรรมาธิการตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการประเภทนี้จะมีเฉพาะใน

วุฒิสภาเท่านั้น ในกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดก็ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ๆ ไป โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีฐานะเป็นคณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา

ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการชุดนี้ได้ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ อันจำเป็นแล้ว จะรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดังกล่าวจะเลือกจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อจำนวน ๓ คน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละ ๑ คน ส่วนการประชุมคณะกรรมการให้กระทำเป็นการลับ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ

กรรมการธิการมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามอบหมาย แล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่สภากำหนด

๑.๑ พิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑

๑.๒ พิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สภามีมติรับหลักการแล้ว ในการนี้คณะกรรมการธิการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และในขณะเดียวกันสมาชิกอื่นก็มีสิทธิเสนอคำแปรญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นได้ด้วย

๒. กระทำกิจการใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและต้องระบุดูโดยชัดแจ้งไว้ในมติของสภาเป็นกรณี ๆ ไป แล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ โดยได้รับเอกสิทธิ์ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา

การดำเนินงานของคณะกรรมการ

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกระทำกิจการหรือพิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ สภาดังกล่าว อาจแบ่งการดำเนินงานออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ การประชุม และการดำเนินกิจการอื่น ๆ

การประชุมคณะกรรมาธิการ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดลักษณะการประชุมคณะกรรมาธิการแตกต่างจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา กล่าวคือ ได้กำหนดให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา มีลักษณะเป็นการเปิดเผย ประชาชนสามารถเข้าฟังการประชุมได้ ส่วนการประชุมคณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมได้ คือ

๑. สมาชิก
๒. รัฐมนตรี
๓. บุคคลซึ่งประธานของที่ประชุมอนุญาต

ดังนั้น ประชาชนทั่วไปจึงไม่มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมาธิการ ส่วนในกรณีประชุมลับ บุคคลที่จะเข้าฟังการประชุมคณะกรรมาธิการได้ก็เฉพาะแต่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และต้องได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมเท่านั้น

ในการประชุมคณะกรรมาธิการจะต้องมีกรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวน

กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการ ให้นำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น โดยประธานคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

กรณีหากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คณะกรรมการ
สามัญอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ
นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการก็ได้
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดด้วย
ความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมกันของประธานคณะ
กรรมการสามัญ

สำหรับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น
กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการของวุฒิสภาต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และ
ให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้
บังคับโดยอนุโลม

ส่วนการประชุมคณะกรรมการสามัญตรวจสอบ
ประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของ
บุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒๑
ของรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
กำหนดให้กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

สำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมกันนั้น
ต้องมีกรรมการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติ

การลงมติของคณะกรรมการให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ประธานของที่ประชุม

โดยปกติคือ ประธานคณะกรรมการ เว้นแต่เมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ อาจมอบให้รองประธานหรือเลือกกรรมการคนหนึ่งคนใดเป็นประธานเฉพาะคราวทำหน้าที่แทนได้ โดยมีหน้าที่ควบคุมและดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับการประชุมสภา อนึ่ง ประธานคณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. นัดประชุมคณะกรรมการ
๒. เป็นประธานของที่ประชุมคณะกรรมการ
๓. การลงลายมือชื่อในเอกสาร
๔. การนัดผู้แปรญัตติ
๕. การรายงานผลต่อที่ประชุมสภา
๖. การแถลงผลงานของคณะกรรมการ

เลขานุการของที่ประชุม

เลขานุการคณะกรรมการธิการมีความสำคัญต่อการประชุมมาก เพราะมีหน้าที่ช่วยประธานของที่ประชุมในด้านต่าง ๆ เช่น ติดตามผลการประชุมในแต่ละครั้งว่าที่ประชุมมีมติเป็นเช่นไร เพราะอาจมีการทบทวนมติใหม่หลายครั้ง นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ช่วยประธานในการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนและถูกต้องด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติ ตลอดจนติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานกิจการอื่น ๆ

การดำเนินงานกิจการอื่น ๆ ของคณะกรรมการธิการก็เข้าไปเพื่อประโยชน์ของคณะกรรมการธิการในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่น ๆ อันจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ และเป็นส่วนหนึ่งในเหตุและผลที่จะนำเสนอในรายงานเพื่อสภาพิจารณาต่อไป การดำเนินงานกิจการอื่น ๆ ของคณะกรรมการ อาทิ การจัดสัมมนา การเดินทางไปประชุม พิจารณาศึกษาและดูสภาพข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และความเดือดร้อนของประชาชนในต่างจังหวัด การเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างจังหวัดและในต่างประเทศ เป็นต้น

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

กรรมการของสภาผู้แทนราษฎร จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดการประชุม ๓ ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการทราบ

ส่วนกรรมการของวุฒิสภา จะพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่

(๑) สมาชิกถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) คณะกรรมการครบวาระ

(๕) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งหรือสรรหาใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อประโยชน์ในการทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๔) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการตั้งคณะกรรมการใหม่

การตั้งคณะอนุกรรมการ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่างก็กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละสภามีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะของสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน โดยให้ตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ

ส่วนคณะอนุกรรมการแต่ละคณะของวุฒิสภา ประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เช่นเดียวกับสภาผู้แทนราษฎร โดยประธานและรองประธานคณะอนุกรรมการต้องตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้น ทั้งนี้ คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การตั้งอนุกรรมการซึ่งมิใช่กรรมการในคณะ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ประโยชน์และความจำเป็นของการมี

คณะกรรมการ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ใช้ระบบตัวแทน ไม่ว่าจะเป็นระบบประธานาธิบดีแบบสหรัฐอเมริกา ระบบกึ่งประธานาธิบดีหรือระบบกึ่งรัฐสภาแบบฝรั่งเศส หรือระบบรัฐสภาแบบอังกฤษ หรือประเทศไทย

คณะกรรมการธิการถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนองตอบภารกิจและหน้าที่ต่อสภา เพราะโดยปกติแล้วสภาจะมีเวลาในการปฏิบัติงานในสมัยประชุมค่อนข้างน้อย แต่ในขณะเดียวกันมีร่างพระราชบัญญัติและญัตติที่เป็นข้อเสนอใด ๆ ของสมาชิกที่มีความมุ่งหมายจะให้สภาลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะปฏิบัติอย่างไร ที่นำเข้าสู่การพิจารณาในสภานั้นมีเป็นจำนวนมาก และหลากหลายในประเด็นเนื้อหา ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องมีคณะผู้ช่วยทำหน้าที่ในการติดตามและศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ก่อนที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของสภา คณะผู้ช่วยสภาในที่นี้ก็คือคณะกรรมการธิการของสภานั้นเอง ที่จะดำเนินการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ในนามของสภาได้ตลอดเวลา ไม่มีการหยุดพักเหมือนกับสภา ซึ่งจะต้องประชุมพิจารณาตามสมัยประชุม

กิจการของสภาสามารถดำเนินการไปได้ตามปกติ และต่อเนื่องก็ด้วยการทำงานของคณะกรรมการธิการ โดยสรุปแล้วสภาได้ประโยชน์จากการใช้ระบบคณะกรรมการดำเนินกิจการแทนสภาตามเหตุผลและความจำเป็น ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

๑. เป็นการแบ่งเบาภาระของสภา เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐและสภาได้เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

จำนวนร่างพระราชบัญญัติและความซับซ้อนของประเด็นปัญหาที่นำเข้าสู่การพิจารณาของสภาได้เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวด้วย ทำให้สภามีภารกิจที่หนัก และการพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ เป็นไปด้วยความล่าช้าและไม่คล่องตัว จึงจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของสภา โดยคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นเสมือนผู้ช่วยสภาในการวินิจฉัยปัญหา หรือกระทำการต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถประหยัดเวลาให้กับสภาอีกด้วย

๒. ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการเฉพาะด้านมาเสริมกิจการของสภาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เข้าสู่การพิจารณาของสภานั้น หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาชีพหรือมีลักษณะเฉพาะ จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาเฉพาะนั้น ๆ

๓. ทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะปัญหาต่าง ๆ ได้รับการพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบอย่างแท้จริงจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีประสบการณ์ ทั้งได้ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยใกล้ชิด

ตามปกติคณะกรรมการจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากสภา เมื่อปฏิบัติงานนั้น ๆ ลุล่วงไปแล้วต้อง

รายงานต่อสภาเสมอ แต่ผลของการพิจารณาของคณะกรรมการเป็นเพียงความคิดเห็นประกอบการวินิจฉัยเท่านั้น สภาอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาที่คณะกรรมการเสนอไปก็ได้ นั่นคือ กรรมการเป็นเพียงเครื่องมือหรือกลไกของสภาเท่านั้น

นอกจากงานด้านพิจารณาร่างกฎหมายแล้ว คณะกรรมการยังมีอำนาจหน้าที่ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ได้ ทั้งอาจเรียกบุคคลมาชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในข้อเท็จจริงได้อีกด้วย และหากงานที่กระทำนั้นมีขอบเขตกว้างขวาง ก็อาจตั้งอนุกรรมการ (sub-committee) เพื่อช่วยให้งานที่ปฏิบัติถูกต้องรวดเร็วยิ่งขึ้นก็ได้ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่กล่าวมาแล้ว ถือว่าเป็นเอกสิทธิ์ที่ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้ และรัฐธรรมนูญทุกฉบับก็ได้ยืนยันในหลักการนี้ อยู่แล้ว

บทสรุป

คณะกรรมการ นับเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งขององค์กรนิติบัญญัติ ที่จะต้องกระทำกิจการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสภา เพื่อมุ่งเสริมสร้างภารกิจขององค์กรนิติบัญญัติให้มีความเข้มแข็ง นำไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการ เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการให้กับรัฐสภา ทั้งในด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การติดตามตรวจสอบ และควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร จึงถือได้ว่า บทบาทของกรรมการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

บรรณานุกรม

กาญจนารัตน์ สีวิโรจน์. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย (๒๕๔๐) หมวดองค์กรทางการเมือง
เรื่อง ๘ คณะกรรมการธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๔๗.

สรศักดิ์ เพียรเวช. ปัญหาของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ. สารนิพนธ์นิติศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. คณะกรรมการธิการ. กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

_____ รวมรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย (๒๕๓๕ - ๒๕๔๙). กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

_____ ระบบงานรัฐสภา. กรุงเทพฯ :

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๕๐.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. **ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา**
พ.ศ. ๒๕๕๑. **ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและ**
งานทั่วไป เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๗๖ ง ลงวันที่ ๒๕ เมษายน
๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี,
๒๕๕๑.

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศ
และงานทั่วไป เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๗๙ ง ลงวันที่
๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๕๑.

จัดทำโดย กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์
พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
<http://www.parliament.go.th>

